

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 3/98

Ústavný súd Slovenskej republiky v pléne na neverejnom zasadnutí 12. februára 1998 po predbežnom prerokovaní návrhu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, zastúpeného JUDr. Jozefom Štefankom, na zaujatie stanoviska k rozpornosti osobitného zákona (§ 37 ods. 1 zák. č. 162/1995 Z.z.) so všeobecným predpisom (§ 80 písm. c/ OSP) takto

r o z h o d o l :

Návrh Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, zastúpeného JUDr. Jozefom Štefankom, o d m i e t a pre nepríslušnosť Ústavného súdu Slovenskej republiky na prerokovanie veci.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len "ústavný súd") bol 23. januára 1998 doručený návrh Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len "najvyšší súd", resp. "navrhovateľ") na zaujatie stanoviska k rozpornosti osobitného zákona (§ 37 ods. 1 zák. č. 162/1995 Z.z.) so všeobecným predpisom (§ 80 písm. c/ OSP).

Vo svojom návrhu navrhovateľ uvádza, že v dovolacom konaní vedenom na najvyššom súde pod sp.zn. 3 Cdo 17/97 v občianskoprávnej veci, sa príslušnému senátu "javí rozpor medzi všeobecným a osobitným predpisom".

Tento rozpor navrhovateľ odôvodňuje tým, že podľa všeobecného predpisu, a to podľa § 80 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku, možno návrhom na začatie konania uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je, alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Naproti tomu podľa ustanovenia § 37 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľnosti a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z.z., ak je na vykonanie záznamu predložená ďalšia verejná listina alebo iná listina potvrdzujúca vlastníctvo tej istej nehnuteľnosti v prospech ďalšej osoby, katastrálny úrad nevykoná nový záznam; katastrálny úrad vykoná záznam, ak je verejnou listinou právoplatné rozhodnutie súdu o určení, že je v konkrétnom prípade právo k nehnuteľnosti.

Navrhovateľ ďalej uvádza, že podľa citovaného ustanovenia osobitného predpisu vykoná katastrálny úrad záznam len vtedy, ak je rozhodnutie pozitívne, t.j., že je v konkrétnom prípade právo k nehnuteľnosti.

Podľa citovaného ustanovenia všeobecnej normy, t.j. Občianskeho súdneho poriadku súd môže rozhodnúť "aj negatívnym rozsudkom", pretože má právo rozhodnúť nielen, že tu určitý právny vzťah alebo právo je, ale aj že tu určitý právny vzťah alebo právo nie je.

Ako navrhovateľ ďalej uvádza, podľa ustanovenia § 34 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z.z., "práva k nehnuteľnostiam, ktoré vznikli, zmenili sa alebo zanikli zo zákona, rozhodnutím štátneho orgánu ...sa do katastra zapisujú záznamom, a to na základe verejných listín a iných listín. Ustanovenie § 37 ods. 1 je v rozpore aj s týmto ustanovením".

Podľa tvrdenia navrhovateľa súd negatívnym výrokom rozhodne, že "zmluva o prevode nehnuteľností je neplatná (§ 37, § 39, § 40 OZ) alebo dôjde k právne účinnému odstúpeniu od zmluvy o prevode nehnuteľnosti (§ 48 OZ) a tým sa obnovuje právny stav

vlastníctva spred uzavretia zmluvy a právo k nehnuteľnostiam založené touto neplatnou zmluvou zanikne, avšak takýto zápis podľa § 37 ods. 1 cit. zák. sa neuskutoční".

Súd musí v konaní postupovať podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ale tým jeho rozhodnutie podľa názoru navrhovateľa ostáva nevykonateľné, pretože tomu bráni iný zákon.

Podľa názoru najvyššieho súdu sú preto splnené podmienky na podanie návrhu ústavnému súdu na zaujatie stanoviska podľa § 109 ods. 1 písm. b/ OSP, preto po prerušení konania, takýto návrh postúpil ústavnému súdu, a to v zmysle ustanovenia § 240c OSP.

II.

Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 293/1995 Z.z. (ďalej len "zákon č. 38/1993 Z.z.") ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Účelom tohto predbežného prerokovania je zistiť, či sú splnené procesné podmienky. V zmysle odseku 2 citovaného ustanovenia ústavný súd skúma, či je príslušný na prerokovanie veci, či návrhy majú zákonom predpísané náležitosti, resp. či nejde o neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným a či nejde o zjavne neopodstatnené alebo oneskorene podané návrhy. V prípade zistenia nedostatku procesnej podmienky môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní návrh odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Najvyšší súd podal návrh na zaujatie stanoviska podľa § 109 ods. 1 písm. b/ OSP, a to k "rozpornosti" § 37 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z.z. s ustanovením § 80 písm. c/ zákona č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov (Občiansky súdny poriadok), pričom z jeho návrhu vyplýva, že namieta rozpor medzi osobitným a všeobecným predpisom tej istej právnej sily, t.j. zákona so zákonom.

Podľa už prv vysloveného právneho názoru ústavného súdu, **návrh všeobecného súdu na zaujatie stanoviska podľa § 109 ods. 1 písm. b/ OSP**, ktorý sa postupuje - po

prerušení občianskeho súdneho konania - ústavnému súdu, **je svojou podstatou návrhom na začatie konania o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 Ústavy Slovenskej republiky** (ďalej len „ústava“) bez ohľadu na to, že návrh sleduje podľa citovaného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku len zaujatie stanoviska (z uznesenia ÚS SR sp.zn. PL. ÚS 14/96 z 18. decembra 1996, publikovaného pod č. 20/1996 v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky, 1996, str. 297). Preto aj tento návrh najvyššieho súdu treba považovať za návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov, a to podľa ustanovenia čl. 125 písm. a/ ústavy (je napadnutý nesúladi zákona), čím je založená príslušnosť pléna ústavného súdu (čl. 131 ústavy).

Právomoc ústavného súdu (v zákonnej dikcii príslušnosť na prerokovanie vecí) v konaní o súlade právnych predpisov je daná ustanovením čl. 125 ústavy, ako aj ustanovením § 37 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z.z. Z dikcie oboch ustanovení jednoznačne vyplýva, že právomoc ústavného súdu na konanie vo veci súladu právnych predpisov je daná len vtedy, ak navrhovateľ žiada vyslovenie nesúladi právneho predpisu nižšej právnej sily s právnym predpisom vyššej právnej sily, čo v tomto prípade splnené nie je. Navrhovateľ žiada vyslovenie nesúladi ustanovenia § 37 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z.z. s ustanovením § 80 písm. c/ zákona č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov (Občiansky súdny poriadok). Tvrdenie navrhovateľa, že medzi uvedenými právnymi predpismi ide o vzťah všeobecného predpisu (*lex generalis*) k osobitnému predpisu (*lex specialis*), nemá v tomto prípade právny význam, pretože nie je daná právomoc ústavného súdu.

Všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania pred ústavným súdom sú uvedené v ustanovení § 20 a osobitné náležitosti návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov v ustanovení § 37 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z.z.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že návrh na začatie konania musí podpísať buď navrhovateľ alebo jeho zástupca (§ 20 ods. 1 druhá veta cit. zákona). Z predloženého návrhu najvyššieho súdu vyplýva, že ho v zmysle ustanovenia § 21 ods. 4 zákona č. 38/1993 Z.z. podáva predseda senátu najvyššieho súdu JUDr. Jozef Štefanko, ktorý však tento návrh nepodpísal. Namiesto podpisu sú pri jeho mene uvedené len písmená "v.r.". "Za správnosť" je uvedený nečitateľný podpis, ktorý, ako sa možno domnievať, nie je podpisom JUDr.

Jozefa Štefanku. Pri uvedení mena JUDr. Jozefa Štefanku sa síce neuvádza, že je predsedom senátu, táto skutočnosť je však sudcom ústavného súdu všeobecne známa.

Skutočnosť, či je JUDr. Jozef Štefanko predsedom senátu, ktorý v danej veci vedenej pod sp.zn. 3 Cdo 17/97 koná, by bolo možné zistiť z uznesenia o prerušení konania v predmetnej veci. Uznesenie o prerušení konania však navrhovateľ k návrhu na začatie konania nepripojil, hoci z dikcie ustanovenia § 20 ods. 1 a ustanovenia § 37 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z.z. v spojení s ustanovením § 109 ods. 1 písm. b/ OSP vyplýva, že prerušenie konania, ako aj preukázanie tejto skutočnosti, je procesným predpokladom (podmienkou) pre podanie návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov všeobecným súdom. Prerušenie konania možno teda považovať za procesnú podmienku, ktorej splnenie je potrebné na to, aby ústavný súd mohol konať o návrhu všeobecného súdu na začatie konania o súlade právnych predpisov. Samotné tvrdenie navrhovateľa, že konanie v predmetnej veci prerušil, na preukázanie splnenia tejto procesnej podmienky podľa názoru ústavného súdu nestačí.

Podľa ustanovenia § 38 zákona č. 38/1993 Z.z. ak návrh podá všeobecný súd v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou, vedľajšími účastníkmi konania o súlade právnych predpisov sú účastníci konania pred všeobecným súdom. V predložennom návrhu nie sú však účastníci konania uvedení.

Ústavný súd nevyzval navrhovateľa na odstránenie uvedených nedostatkov návrhu na začatie konania, lebo ani ich prípadné odstránenie nič nezmení na skutočnosti, že v tomto konaní nie je daná právomoc ústavného súdu. Podľa právneho názoru ústavného súdu totiž platí, že po zistení nedostatku právomoci v konaní pred ústavným súdom už nie je potrebné skúmať, či sú alebo nie sú splnené ďalšie procesné podmienky, resp. vykonať procesné úkony na ich odstránenie. Tomuto postupu totiž bráni zistený nedostatok neodstrániteľnej procesnej podmienky, spočívajúcej v nedostatku právomoci (príslušnosti) ústavného súdu. Preto po takomto zistení postupuje ústavný súd bez ďalšieho podľa ustanovenia § 25 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z.z.

Po predbežnom prerokovaní veci ústavný súd uzatvára, že v posudzovanom prípade:

1. ide o návrh vo veci, v ktorej nie je daná právomoc ústavného súdu,

2. návrh nemá predpísané náležitosti (chýba podpis navrhovateľa a označenie vedľajších účastníkov konania pred všeobecným súdom) a

3. navrhovateľ nepreukázal splnenie základného procesného predpokladu pre postup podľa ustanovenia § 109 ods. 1 písm. b/ OSP tým, že nepripojil k návrhu na začatie konania uznesenie o prerušení konania.

Napokon ústavný súd poukazuje na to, že sa v návrhu nesprávne cituje ustanovenie § 240c OSP, ktoré sa v Občianskom súdnom poriadku nenachádza. Navrhovateľ mal zrejme na mysli ustanovenie § 243c OSP, podľa ktorého pre konanie na dovolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa, pokiaľ nie je ustanovené niečo iné.

Na základe vyššie uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. februára 1998